

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Pavlo Tychyna Uman state pedagogical university
Регіональний науково-творчий центр художньої освіти і майстерності
Regional scientific and creative center of art education and skills
Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязуна НАПН України
Ivan Zyazyun institute of pedagogical education and adult education of NAPS of Ukraine
Інститут обдарованої дитини НАПН України
Institute of a gifted child of NAPS of Ukraine
Інститут проблем виховання НАПН України
Institute of problems of education of NAPS of Ukraine
Міжнародна федерація хорових диригентів
International Choral Conductors Federation

**ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ
МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ:
ЗДОБУТКИ, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ**

**THE TEORETICAL AND METHODOLOGICAL ASPECTS
OF ART EDUCATION:
ACHIEVEMENTS, PROBLEMS AND PROSPECTS**

Матеріали
IX Міжнародної науково-практичної конференції
(23-24 листопада 2022 р.)

Умань
2022
Uman

Головний редактор:

Терещко І. Г., кандидат педагогічних наук, доцент, в. о. декана факультету мистецтв Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Відповідальний редактор:

Калабська В. С., кандидат педагогічних наук, доцент, заступник декана факультету мистецтв з наукової роботи, доцент кафедри інструментального виконавства Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Редакційна колегія:

Бикова О. В., кандидат педагогічних наук, в. о. завідувача кафедри хореографії та художньої культури Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Музика О. Я. кандидат педагогічних наук, доцент, в. о. завідувача кафедри образотворчого мистецтва Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Радзівіл Т. А., кандидат педагогічних наук, завідувач-доцент кафедри інструментального виконавства Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Семенчук В. В., доцент, завідувач кафедри музикознавства та вокально-хорового мистецтва Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, Заслужений працівник культури України.

Т30

*Рекомендовано до друку вченого радою
факультету мистецтв Уманського державного
педагогічного університету імені Павла Тичини
(протокол № 4 від 30 листопада 2022 року)*

Теоретико-методологічні аспекти мистецької освіти: здобутки, проблеми та перспективи = Theoretical and methodological aspects of art education: achievements, problems and prospects: матеріали IX Міжнар. наук.-практ. конф., м. Умань, 21-22 жовт. 2021 р. / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини, Ф-т мистецтв [та ін.] ; [голов. ред. Терещко І. Г. ; відпов. ред. Калабська В. С. ; редкол.: Бикова О. В., Музика О. Я., Радзівіл Т. А., Семенчук В. В. – Умань : Візаві, 2022. – 168 с.

У збірнику опубліковані наукові тези та статті, в яких розкрито актуальні питання здобутків, проблем та перспектив мистецької освіти. Розраховано на спільноту науковців, викладачів, докторантів, аспірантів, учителів та здобувачів ВО – усіх хто цікавиться проблемами мистецької освіти. Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за використані джерела; достовірність наведених фактів, цитат, статистичних даних, власних імен та інших відомостей.

УДК 37.013:7(06)

© Уманський державний
педагогічний університет
імені Павла Тичини, 2022

Подгорінова А. Ю.	
ФОРМУВАННЯ ВИКОНАВСЬКОЇ СКЛАДОВОЇ ТВОРЧОЇ ІНДИВІДУАЛЬНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ХОРЕОГРАФІЇ ЗАСОБАМИ ВІЛЬНОГО РУХУ	101
Попов А. О.	
ДОСЛІДЖЕННЯ СТВОРЕННЯ КОНЦЕПТ-АРТУ ДЛЯ ІГОР	104
Постригач Н. О.	
МОДЕЛІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА У ТУРЕЧЧИНІ	109
Процишина О. Ю.	
АКТИВІЗАЦІЯ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ МИСТЕЦЬКОЇ ШКОЛИ НА ЗАНЯТТЯХ СОЛЬНОГО СПІВУ	114
Пушкарюк М. М.	
ДОСЛІДЖЕННЯ КОНЦЕПТ-АРТУ ЗА ТЕМОЮ ЦИКЛУ КНИГ «КОРОЛІВСТВО ШИПІВ ТА ТРОЯНД» САРИ Дж. МААС	117
Семеренко К. В.	
ХАРАКТЕРИСТИКА МЕТОДИКИ ВИКОНАННЯ АНІМАЦІЇ ТРЕЙЛЕРА АБО ТИЗЕРУ	120
Сокальська В. І.	
ВАЖЛИВІСТЬ І АКТУАЛЬНІСТЬ РОЗРОБКИ АЙДЕНТИКИ СУЧASNOGO БРЕНДУ	124
Студенікіна В. С.	
АЙДЕНТИКА ЕТИЧНОГО РОЗПЛІДНИКА ХОМ'ЯЧКІВ	127
Тіткова А. В.	
РОЗРОБКА ФІРМОВОГО СТИЛЮ ДЛЯ ЛІНІЙ ДЕКОРАТИВНОЇ КОСМЕТИКИ «ТАV BEAUTY WITH ITSELF»	130

Процишина О. Ю.,
аспірантка кафедри музикознавства та музичної освіти,
Київський університет імені Бориса Грінченка

АКТИВІЗАЦІЯ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ МИСТЕЦЬКОЇ ШКОЛИ НА ЗАНЯТТЯХ СОЛЬНОГО СПІВУ

В умовах воєнного стану та повної невизначеності, що є надскладним часом для українського суспільства, освіта стає важливим шляхом повернення до відчуття звичного життя, як для викладачів, так і для студентів. Збереження функціонування держави на всіх рівнях є одночасно ознакою та запорукою здатності суспільства встояти перед спробами окупантів дестабілізувати ситуацію всередині країни. Освітня галузь є важливою складовою сфери послуг, що допомагає зберегти економіку України в діючому режимі. Це період глобальних світоглядних зрушень для багатьох українців, це час національного відродження тому важливо і в мистецькій освіті здійснити переоцінку пріоритетів та цінностей, визначити нові способи для мотивації творчої активності молодого покоління фахівців. В стані постійного стресу та тривоги викладачу вищої школи важливо направляти життєву енергію на користь для суспільства, на створення нового українського інтелектуального продукту, докладати максимум зусиль для плекання своєї особистості та становлення особистості студентів, розвитку творчого потенціалу, професійних навичок і збагачення світоглядних уявлень на основі гуманізму, демократизму, толерантності та відповідальності.

Важливе місце у підготовці майбутніх викладачів мистецької школи займає активізація творчого потенціалу направленого на розвиток методичної компетентності. Творчо-методичний досвід розширює можливості досягнення поставлених професійних цілей, сприяє реалізації життєвої стратегії, підтверджує розуміння самоцінності себе як конкурентоспроможного фахівця. Серед наукових праць у сфері психології, присвячених вивченю творчості можемо назвати імена таких вітчизняних та зарубіжних дослідників, як Д. Гілфорд, О. Губенко, Н. Гузій, В. Клименко, А. Маслоу, С. Максименко, В. Моляко, О. Отич, К. Роджерс, Е. Торренс,

Е. Фромм та інші. Процес творчості розглядається як сукупність інтелектуальних та індивідуальних характеристик, що впливають на здатність людини до створення нового в тій чи іншій сфері діяльності.

На думку сучасних вітчизняних науковців В. Кузьменко та В. Гальченко, на формування та реалізацію творчого потенціалу особистості впливають природні задатки та загальна обдарованість, комплекс спеціальних знань, вмінь і навичок, особистісні якості та мотивація [1, с. 102]. Важливими складовими особистості для успішної реалізації творчого потенціалу є пізнавальні інтереси, вияв емоційного ставлення до подій, внутрішньо-вольові характеристики, здатність до вироблення стратегій і тактик [2].

Активація творчого потенціалу майбутніх викладачів мистецьких шкіл на заняттях сольного співу здійснюється завдяки постійній спонукальній діяльності викладача, що реалізується через залучення до пізнавальної діяльності, до критичного осмислення та інтерпретування мистецьких творів, до постійного саморозвитку та самовдосконалення, адже творчість неможлива без постійних якісних змін особистості.

До пізнавальної діяльності ми відносимо: прослуховування творів українського та зарубіжного вокального мистецтва, відвідування вистав, вокальних концертів та мистецьких заходів, перегляд опер, оперет та мюзиклів, прослуховування виступів учасників престижних вокальних конкурсів, дослідження особливостей української та зарубіжних вокальних шкіл, вивчення творчого шляху знаменитих співаків минулого та сучасності, заглиблення у мистецтвознавчу та вокально-педагогічну літературу з подальшим написанням тез до конференцій, статей до студентських збірників наукових праць, виступами на круглих столах, засіданнях наукових гуртків, творчо-дослідних студіях.

До критичного осмислення та інтерпретування вокальних творів ми можемо назвати: залучення студента до вибору навчального репертуару через прослуховування твору у різному виконанні з подальшим аналізом та порівнянням, виконання студентами музично-теоретичного (визначення тональності, темпу, метро-ритму, форми, динаміки, фразування, гармонія), вокально-виконавського (діапазон та характер вокальної мелодії, тип звуковедення, інтонаційні та ритмічні труднощі, особливості дикції та артикуляції) та ідейно-художнього

аналізу (жанр, стиль, ідея, художній зміст, характеристика образів, логічні наголоси, драматургія) обраних творів.

До стимулювання постійного саморозвитку та самовдосконалення ми відносимо залучення студента до участі у концертах освітнього закладу та міста, активної участі у майстер-класах, конкурсах та творчих фестивалях, перегляд освітніх онлайн-матеріалів (майстер-класи, тренінги, відкриті уроки тощо), проходження мистецьких курсів на освітніх платформах, відвідування занять інших студентів класу, прослуховування відкритих репетицій мистецьких колективів та закладів культури тощо.

Отже, активізація творчого потенціалу на заняттях сольного співу вимагає від викладача постійної ґрунтовної підготовки до занять, самовіддачі, продуктивної взаємодії зі студентом, стимулювання його до інформаційно-пошукової діяльності, підтримування стійкої мотивації до навчання і творчості у майбутнього викладача мистецької школи, залучення до активної концертно-виконавської та соціально-гуманітарної діяльності, збагачення ціннісних орієнтирів та розширення світогляду здобувача освіти, насичення слухацького досвіду та знань з історії вокального мистецтва, теорії та методики вокального навчання, демонстрування широких сфер для подальшої творчої реалізації та професійного зростання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Гальченко В., Кузьменко В., Активізація творчого потенціалу студентів у процесі професійної підготовки. *Науковий часопис НПУ імені Драгоманова*. 2022. № 9 (54). С. 98–106.
2. Моляко В., Музика О. Здібності, творчість, обдарованість: теорія, методика, результати досліджень: монографія. Житомир: Вид-во Рута, 2006. 320 с.